

ZARZĄDZENIE KOMISARZA DEMOBILIZACYJNEGO

dla obszaru województwa pomorskiego, miasta i powiatu Bydgoszcz, miasta i powiatu Inowrocław oraz powiatów szubińskiego i wyrzyskiego
z dnia 24 lipca 1936 r.

o nadaniu mocy obowiązującej orzeczeniu Komisji Pojednawczo - Rozjemczej w Toruniu z dnia 13, 16 i 22 czerwca 1936 r. o warunkach pracy i płacy w przemyśle budowlanym na terenie miast województwa pomorskiego z wyłączeniem miasta Gdyni oraz na terenie miast okręgu nadnoteckiego (miasto Bydgoszcz, pow. bydgoski, pow. inowrocławski, pow. szubiński, pow. wyrzyski).

Na podstawie § 23 rozporządzenia o przyjmowaniu i wydalaniu robotników podczas okresu demobilizacji gospodarczej z dnia 3 września 1919 r. (Dz. Ust. Rzeszy Niem., str. 1500) zarządzam co następuje:

§ 1.

Orzeczeniu Komisji Pojednawczo - Rozjemczej w Toruniu z dnia 13, 16 i 22 czerwca 1936 r. o warunkach pracy i płacy w przemyśle budowlanym na terenie miast województwa pomorskiego z wyłączeniem miasta Gdyni oraz na terenie miast okręgu nadnoteckiego (miasto Bydgoszcz, pow. bydgoski, pow. inowrocławski, pow. szubiński, pow. wyrzyski) nadaję moc obowiązującą, poczynając od dnia 22 czerwca 1936 r.

Tekst orzeczenia podany jest w załączeniu do zarządzenia niniejszego.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim.

Komisarz Demobilizacyjny:
(—) inż. H. Zagrodzki.

Załącznik do zarządzenia Komisarza Demobilizacyjnego z dn. 24 lipca 1936 r. (poz. 340).

ORZECZENIE.

Komisja Pojednawczo - Rozjemcza w Toruniu ustanowiona Rozporządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 24.VI. 1935 r. (Dz. Ust. Rz. Pol. Nr. 50/35, poz. 331), działając na podstawie Dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych

oraz rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456) w celu załatwienia zatargu w przemyśle budowlanym na terenie miast województwa pomorskiego z wyłączeniem miasta Gdyni oraz na terenie miast okręgu nadnoteckiego (m. Bydgoszcz, pow. bydgoski, pow. inowrocławski, pow. wyrzyski, pow. szubiński) na posiedzeniach w dniach 13, 16 i 22 czerwca 1936 r. w lokalu Okręgowego Inspektora Pracy XI Okręgu w Toruniu w składzie ustalonym zgodnie z § 15 Dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456)

Przewodniczący: Inż. Zygmunt Humięcki,
Ławnicy stali ze strony pracodawców: Inż. Jerzy Przysiecki, Inż. Zbigniew Jagodziński,

Ławnik niestały ze strony pracodawców: Bud. Ignacy Jarocki,

Ławnicy stali ze strony pracobiorców: Antoni Młodawski, Franciszek Szeliga,

Ławnik niestały ze strony pracobiorców: Bronisław Dybowski,

w obecności następujących uczestników zatargu:

ze strony pracodawców:

1. Okręgowy Związek Pracodawców Ziemi Północno - Zachodnich w Bydgoszczy w osobach: Kazimierza Bobowskiego, Karola Luciusa,

2. Związek Przemysłowców Budowlanych na Pomorze w Starogardzie w osobach: Jana Pillara, Jana Talkowskiego,

3. Cech Murarzy, Kamieniarzy i Ciesli w Bydgoszczy w osobie Mariana Trojańskiego, który był obecny w dniu 13.VI. 1936, a z niewiadomych powodów nie przybył w dniu 16.VI. 1936;

ze strony pracobiorców:

1. Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce — Sekretariat Okręgowy w Bydgoszczy w osobach: Tadeusza Matuśzewskiego, Bolesława Lisewskiego, Bronisława Gorczyńskiego,

2. Związek Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów w Rzeczypospolitej Polskiej Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w Bydgoszczy w osobach: Stefana Jankowskiego, Józefa Kwasniewskiego,

po zbadaniu całokształtu sprawy, przeprowadzeniu postępowania dowodowego, wysłuchaniu głosów stron, ustaleniu punktów spornych oraz po stwierdzeniu, że nie można doprowadzić stron prowadzących spór do ugody na podstawie §§ 25, 27 Dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456)

o r z e k a:

Stawki plac.

§ 1.

Ustala się za godzinę następujące minimalne stawki plac robotników budowlanych:

Nazwa miast, na terenie których obowiązują stawki	Cieśla i murarz	Robotnik przyuczony przy pracach żelbetonowych i cementowych (szalier, betoniarz, zbrojarz), który pracował conajmniej 2 lata przy danej pracy	Robotnik przy rozrębie cegieł, wapna (kafciarz, tragarz) oraz obsługa drągów	Robotnik budowlany przy pracach ziemnych, podziemnych ponad 21 lat	Robotnik od 18 do 21 lat
	zł	zł	zł	zł	zł
Toruń — Podgórz	0,92	0,70	0,70	0,56	0,45
Bydgoszcz, Grudziądz, Wejherowo, Puck z wyłączeniem robót portowych	0,85	0,65	0,65	0,52	0,40
Nakło, Starogard, Tczew	0,70	0,54	0,54	0,42	0,35
Świecie, Chełmża, Chełmno, Chojnice, Brodnica	0,65	0,50	0,50	0,40	0,33
Kościerzyna, Kartuzy, Czersk, Tuchola, Pelplin, Łuhawa, Wąbrzeźno, Koronowo	0,60	0,46	0,46	0,37	0,30
Szubin, Wyrzysk, Kcynia, Sepólno, Działdowo, Lidzbark, Nowemiasto, Gołub, Kowalewo, Radzyń, Łasin, Skarszewy, Nowe, Więcbork, Gniew, Skórcz, Kamień, Przechowo, Solec Kuj, Fordon, Łabiszyn, Barcin, Łobżenica, Miasteczko, Mroczka, Wysoka	0,55	0,42	0,42	0,34	0,28

U w a g a: a) przy pracy w wodzie i szlamie o głębokości ponad 30 cm. przyszuje się dodatek od zasadniczej stawki w wysokości 10%

b) w studniach i szybach kanalizacyjnych ponad 5 metrów głębokości przyszuje się dodatek od zasadniczej stawki w wysokości 10%

c) przy wykonywaniu smarowania materiałów izolacyjnymi palcami (jak karbo-lineum i t. p.) przyszuje się dodatek od zasadniczej stawki w wysokości 10%

Praca akordowa.

§ 2.

Przy stosowaniu pracy akordowej stawki jednostkowe za pracę w akordzie powinny być obliczone w taki sposób, ażeby zarobek ogólny robotnika akordowego był conajmniej o 15% wyższy od płacy dniówkowej robotnika odpowiedniej kate-

gorji. Tam, gdzie prace akordowe bywają wykonywane, ustala się taryfę akordową. Praca akordowa nie może obejmować ścian kapitalnych wykonywanych z cegieł.

Przerwy w pracy.

§ 3.

Jeżeli z powodu wpływów atmosferycznych lub innych przyczyn niezależnych od pracodawcy pracować nie można, pracownik nie ma prawa żądać wynagrodzenia; jeżeli natomiast przerwa nastąpiła z przyczyn zależnych od pracodawcy bez conajmniej jednodniowego uprzedzenia, a pracownik stawiał się do pracy, należy się temuż wynagrodzenie w wysokości 2-godzinnego zarobku.

Przepisy porządkowe.

§ 4.

Nakłanianie robotników przez przedsiębiorcę lub jego kierownictwo do przynależenia przez nich zalecanych organizacji jest niedopuszczalne,

jak również niedopuszczalne jest uprawianie agitacji podczas pracy i w miejscu pracy.

§ 5.

Zaleca się, ażeby na miejscach pracy były wywieszone zasadnicze przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy.

Wypłata zarobków.

§ 6.

Wypłata zarobków odbywa się co tydzień, najpóźniej trzeciego dnia po ukończeniu tygodnia obrachunkowego. Jeżeli rozwiązanie umowy o pracę następuje z woli pracodawcy, pracownik otrzymuje wypłatę przy zwolnieniu.

Postanowienia ogólne.

§ 7.

Orzeczenie niniejsze zastępuje z mocy samego prawa wszelkie postanowienia umów zbiorowych bądź już zawartych, bądź też mających być zawartymi w przyszłości, których postanowienia byłyby mniej korzystne, niż postanowienia orzeczenia niniejszego.

Warunki umowy indywidualnej o pracę mniej korzystne dla robotników, niż przewiduje orzeczenie, są nieważne i ulegają zastąpieniu z mocy prawa przez odpowiednie postanowienia orzeczenia niniejszego, natomiast warunki korzystniejsze pozostają w mocy.

§ 8.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od dnia 22 czerwca 1936 roku do dnia 31 marca 1937 roku, przyczem o ile orzeczenie to nie zostanie wypowiedziane przez którąkolwiek ze stron biorących udział w tym sporze na trzy miesiące przed ukończeniem ważności jego, przedłuży się takowe na następny rok.

§ 9.

Stronom pozostawia się termin do dnia 30 czerwca 1936 roku do oświadczenia się, czy orzeczenie rozjemcze przyjmują.

Przewodniczący:

(—) *Inż. Z. Humięcki.*

Toruń, dnia 22 czerwca 1936 roku.

Ławnicy ze strony pracodawców:

- (—) *Inż. Jerzy Przysiecki,*
- (—) *Zbigniew Jagodziński,*
- (—) *Ignacy Jaroński.*

Ławnicy ze strony pracobiorców:

- (—) *Antoni Młodawski,*
- (—) *Franciszek Szeliga,*
- (—) *Bronisław Dybowski.*